

NY REFERENS!

PROJ-TOPPEN

LCD

Sharp XV-C20E (17.000 kr)

Liesegang dv235 (32.000 kr)

Philips Hopper SV-20 Impact (40.000 kr)

Sony VPL-VW10HT (75.000 kr)

DLP

Plus U2-870 (42.000 kr)

Davis CinemaOne (56.000 kr)

InFocus LP-335 (65.000 kr)

Vidikron Helios (120.000 kr)

STARK COMEBACK!

I förra numret nämnde vi att hembiomarknaden behöver fler storbildsprojektorer i lägre prisklasser. Då menar vi naturligtvis modeller som inte kompromissar alltför mycket med kvaliteten.. Vår referens i budgetklassen; Sony VPL-CS1, är ett praktexempel på maximal bildkvalitet i förhållande till pris. Den blev den bäst säljande projektorn i Europa med över 25.000 exemplar, vilket är fullt förståeligt. För cirka 28.000 kr fick man 600 anslumen, SVGA-upplösning och klockrena dynamiska färger. Nackdelar fanns det visserligen också; den inte gick att takmontera, designen var snygg men lite mysko, skruvfötter saknades. Svärtan var bra, men typisk för LCD. På ett "måndagsex" kunde svärtan till och

För drygt ett år sedan testade vi en Liesegang dv610. En kanske inte helt lyckad maskin, med men en ganska bra bild trots allt, och betyget blev godkänt.

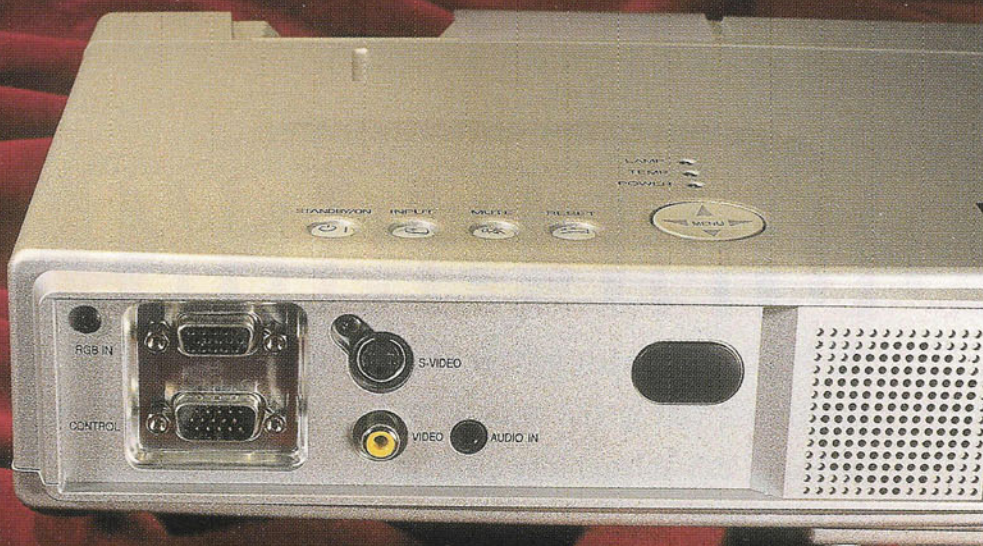
Nu är Liesegang tillbaka med en ny uppsättning av projektorer. Och resultatet är minst sagt imponerande!

TEXT: CHRISTER BENGTSOON

MEDTITARE: PER KLINT OCH MICHAEL EKLUND

Fjärrkontrollen: Bland det smäckraste vi har sett! En tunn "kreditkortsmodell".
Knapparna: Snyggt och funktionsdugligt under fjärrstreck. Och det är inte fjärrkontrollen som är stor, utan projektorn som är liten!

Det lilla du behöver: S-video, RCA och data.

med vara lite svagt blåtonad. Detta vägdes dock upp av en fenomenal bildkvalitet i övrigt!

Nu är modellen utsåld och utgången och lämnar plats för efterträdaren CS2, som kommer att testas i ett kommande nummer. Men nu gäller det alltså en Liesegang i samma prisklass och som, till skillnad från nuvarande regenten Sony CS1, faktiskt kan takmonteras. Och tack för den lilla strömbrytaren som tillåter total avstängning och inte bara standby-läge.

LÅNG ERFARENHET

Som vi nämnde i förra Liesegang-testet, så har företaget sedan 1854 utvecklat och förfinat tekniken bakom kameror och projektionssystem. Och sedan cirka 10 år tillverkar de LCD-projektorer som säljs i ett 80-tal länder. Så det finns rätt mycket erfarenhet i bagaget här, ungefär som hos JVC när det gäller VHS-bandspelare. Det känns alltid tryggt med företag som har varit med och utvecklat en teknik som så många andra jobbar med. Gammal och vis heter det ju.

Nackdelen är att kraven och förväntningarna blir därefter. Just denna modell kommer för övrigt att dyka upp på marknaden under andra namn som Hitachi och 3M. Lite förvirrande att det går till på det sättet, men det finns många exempel på företag som köper upp andras produkter och sätter sitt namn på dem. Davis är ett annat exempel på ett företag som finns under många andra namn. Inget säger att de skulle vara sämre än originalet, men däremot är de oftast dyrare och i slutändan så betalar du bara mer för ett annat namn. Inget vi kan göra något åt som konsument, mer än att ta reda på fakta.

LITEN OCH DISKRET

Vi plockar upp lådan och finner, som sig bör idag, en smidig väska och massor med kablar. Det är inte längre ovanligt att en projektor är liten! De flesta nya LCD- och framför allt DLP-projektorer är väldigt små. Problemet med litenheten är bara att fläktljudet ofta blir högt, därför att även fläkten är liten och måste jobba med ett högt varvtal.

På något sätt har Liesegang lyckats kombinera litenhet med lågt fläktljud. Att kalla det "tyst" är att överdriva, men "diskret" fläktljud är nog en lämplig term. 34 dB är inte så farligt, och det vet vi ju alla hur viktigt detta är i hembiosammanhang. Dålig svärta, låg upplösning och högt fläktljud är ju saker som skrämmar de flesta kvalitetsmedvetna projspekulanter. Det roliga är att alla dessa tre aspekter hanteras mycket väl av denna lilla 32-tusen kronors proj. Men mer om det nedan.

Apparaten är alltså liten och lätt, blänker i borstad aluminiumfinish (vilket också är vanligt idag), kommer med en fot för lutningsjustering (varför inte fyra, kan man dock undra) och har en exceptionellt lång strömladd på över 5 meter vilket är alldeles lysande om man sätter projen i taket.

En slide-lucka skyddar linsen istället för ett lock som lätt kan tappas bort. Kontakter och knappar är i sin ordning; bra placerade och med full tillgång till menyerna utan fjärran om så skulle behö-

vas. Och fläkten väsnas som sagt inte mycket alls. Detta mycket på grund av det lågfrekventa ljud som fläkten genererar, vilket hörs mindre än ett högfrekvent ljud med samma dB-styrka.

STOOORT MEN PIXLIGT

Det första som bör nämnas om bilden är att det går att få enormt stora bilder på korta avstånd. Brännvidden är till och med större än på Sony VW10. Det räcker med cirka 3,5 meter från duken för att få en över 3 meter bred bild. Håpnadsväckande att en så liten projektor kan ge så enormt stora bilder.

Nu bör man naturligtvis inte se på alltför stora bilder utan att själv sitta på ett ganska långt avstånd från duken. Projektorn arbetar ju med SVGA-upplösning (800 x 600) och pixlarna (cirka 1,5 miljoner) blir rätt stora och synliga om man sitter alltför nära duken. Detta syns även extra tydligt, eftersom pixelmatriken har lite större mellanrum mellan pixelraderna än vad vi brukar se, både horisontellt och vertikalt. Detta är ju inte så bra för pixligheten i bilden. Jämför med Sony VPL-CS1 där pixlarna sitter tätare och ger en mindre pixlig bild med samma upplösning. Men en liten, liten vridning på focus kan förminska detta "problem".

Trots detta så ger maskinen en god detaljrikedom och fina konturer med endast en touch av konturskuggor vid alltför hög skärpa. Så låt skärpan vara vid +/- 0.

DLP-SVÄRTA?

Den stora fördelen är dock att svärtan får mycket stor hjälp på traven av de mörka mellanrummen i pixelmatriken. Resultatet blir en svärta av sällan skådat slag på en LCD. Nja, kanske inte riktigt, men det är väldigt nära. Svärtan utklassar Sony CS1, och vi skulle kunna sträcka oss till att påstå att den till och med kan tävla med VW10:ans svärta som är något ljusare och svagt gröntintad mot denna svagt mörkblåttintade svärta. I övrigt är dock all annan jämförelse löjlig med den överlägsna VW10:ans filmkvalitet. Men en mindre DLP, i klassen 40-50 tusen kronor, ger en svärta som påminner om Liesegang 235. Det är inte illa. Och med tanke på att en DLP ofta släcker ut detaljer i svärtan vilket en LCD inte gör, så ger det denna LCD-modell extra poäng! Solklart bland det bästa vi sett när det gäller svärtan!

FÄRGGLAD

Vi går vidare med nästa punkt, färgskalan. Denna term räcker nog inte till, utan "färglycklig" skulle nog passa bättre. Maskinen vill gärna pumpa ut massvis med djupa och gosiga färger, likt vår gamla referens Philips Fellini 100. Detta är till stor fördel för alla som vill projicera riktigt stora bilder på 150-200 tum eller över 4 meters bredd. Stora bilder tappar kontrast, ljusflöde, färger och svärta ju större de är. Alla projektorer har sin gräns för vad som kan anses som funktionsdugliga bilder. Men finns det mycket "kräm" i dessa parametrar, så klarar en sådan projektor helt enkelt av större bilder. Så kan du leva med pixligheten (som förvärras av storleken), så kan vi lova att det finns resurser i övrigt för att åstadkomma bilder på över 150 tum.

För "normala" bilder på cirka 100 tum (2 meter bred), så bör du dra ned färgmättnaden en aning. Vi stannade på cirka -10 på den skalan för vår bild på tre meters bredd.

Det finns även möjlighet att finjustera röd- och blåbalans i färgskalan, vilket känns som en mycket välkommen funktion.

INSTÄLLNINGAR

I övrigt har maskinen rätt bra kontrastomfång. Vi drog upp

kontrasten rätt högt och likaså ljusflödet. +40 och +30 gav bäst dynamik vid stora bilder. Samspelet mellan de båda är väldigt viktig; den ena fungerar inte bra utan stöd från den andre. Så laborera mycket med ljus/kontrast, och koppla om möjligt in en TV bredvid. Eller använd en kalibreringsskiva som Video Essentials eller Ultimate DVD. Eller det kanske bästa valet; en THX-skiva med kalibrering som T2 - Ultimate Edition eller Fight Club. Med hjälp av detta kommer du se att bilden kan bli ganska TV-lik överlag, vilket får ses som mycket bra i denna klass.

Precis som med Sony CS1 så imponerar denna apparat med höga prestanda i förhållande till priset.

16:9-VISNING

Som på de flesta andra modeller idag, så kan apparaten "squeeze" ihop bilden vertikalt för att visa widescreen när DVD-spelaren är inställd för 16:9 TV. Detta kan naturligtvis inte jämföras med samma funktion på en TV, där elektronstrålen ritar samma antal linjer på en mindre yta på den fosforbelagda TV-rutan. Där behåller man samma upplösning fast på en mindre yta, och bilden blir dessutom mindre linjerad tack vare att varje linje ligger närmare den nästa.

De flesta projektorer med 16:9-switch ger dock en rätt kraftigt försämrad bild, där man direkt ser att projekten måste måla upp samma bild med upp till ca 40 procent lägre horisontell upplösning tack vare allt spill med "spökpixlar" som går åt till de svarta kanterna ovan och under bilden.

Men av någon underlig anledning så är det omöjligt att se en sådan försämring på denna modell. Vi är grymt imponerade av dv235:s förmåga att med lägre upplösning visa widescreenbilder utan märkbar försämring.

Som om inte detta vore nog, så kan du också visa bilder med något som kan liknas vid Sony VW10:ans pixel till pixel-visning. Alltså en mindre och oskalad bild i mer "ren" upplösning. Dessutom kan du vid dessa två lägen även flytta bilder i tre lägen uppåt och nedåt för att passa in på din dukplacering. Helt fenomenalt!

CS1 BESEGRAD!

Om man ser till helheten och väger in alla aspekter med takmontage, bättre chassidesign överlag, extraordinär svärta samt mycket bra färger, så känns pixligheten som något trivialt för denna peng.

Slutsatsen blir att den fenomenala lilla Sony VPL-CS1, vår budgetreferens, efter flera månader på tronen får ge plats åt denne tyske kämpe när det gäller stora hembiobilder till mindre pris.

Liesegang dv235 är ett praktexempel på högt pris/prestanda-förhållande. Här får du extremt mycket hemmabio för pengarna. Gratulerar!

FAKTA LIESEGANG DV235

Bildformat 4:3
Bildmatrik SVGA (800 x 600)
Upplösning 1.440.000 pixlar
Rek. bildstorlek 2-3 meter bred
Zoom Ja
Ljusflöde 800 Anslumen
Kontrast 200:1
Lampa 130W/2000 tim
Takmontering Ja
Dataanslutning Ja
Storlek BHD = 289x60x210 mm
Vikt 2,4 kg
Cirka pris 32.000 kronor
Info Arpro Original AB: 031-28 28 70
Web www.arpro.se
www.liesegang.com
Alla uppgifter enligt tillverkaren.

BETYG

Totalbild	●●●●●
Ljusstyrka	●●●●●
Svärta	●●●●●
Kontrast	●●●●●
Färgåtergivning	●●●●●
Fläktljud	●●●●●
Anv.vänl	●●●●●

KRINGUTRUSTNING

Referensprojektor Sony VPL-CS1
Filmduk Euroscreen BlackLine/3 meter/1.0 gain
DVD spelare Panasonic DVD-A110
S-video kablar Kimber Kable, Aputure

PLUS

Ypperlig svärta
Lågt fläktljud
Stora bilder/korta avstånd
Dynamiska färger

MINUS

Pixlig
Endast en stödfot